

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

UUDET LUKUTAIDOT-hanke

- Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen oppilaiden digitaalisten taitojen kehittämiseen osana Uudet lukutaidot -kehittämishjelmaa vuosille 2022–2023

Tiivistelmä

Opettajien osaamisen ja tietoisuuden varmistaminen uudet lukutaidot-kriteereihin kuuluvien osaamisalueiden hallitsemiseksi. Opetussuunnitelman sisältö avataan, strukturoidaan ja selkiinnytetään, jotta opettajat kaikilla vuositasoilla omaavat riittävät taidot ja työkalut näiden osaamisalueiden opettamiseen. Kehittäjäopettajat toimivat kouluttajina ja mentoroivat toimintaa arjessa. Oppilaat osallistetaan sisällön jäsentämisessä ja heiltä kerätään palautetta ja he arvioivat itse oman osaamisensa.

Kohderyhmä: Kalajoen kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilaat ja Kalajoen kaupungin esi- ja perusopetuksen opettajat.

Aikataulu: 01.08.2022 - 31.12.2023

Tavoitteet:

Kalajoen kaikilla esi- ja perusopetuksen oppilailla on yhtäläiset ja laajat mahdollisuudet hankkia itselleen ja kehittää monipuolinen Uudet lukutaidot -osisältöjen mukainen osaaminen. Paikallisen opetussuunnitelman sisältö on avautunut riittävästi koko opetushenkilöstölle; tietoisuus, osaaminen ja tarvittavat opetusvälineet ovat kaikilla käytettävissä. Osaamisalueet on jäsenelty ja niiden asema on vakiinnutettu keskeiseksi osaksi arjen opetus- ja oppimisprosessia. Opettajat ovat saaneet koulutusta ja kollegiaalista tukea sisältöjen toteuttamiseen. Medialukutaidon, TVT-osaamisen ja ohjelmoinnin sisältäminen opetukseen ei lisää opettajien työmäärä, vaan uudistaa ja monipuolistaa työnsisältöä. Oppilaat ovat motivoituneet uuden lukutaitonsa kehittämiseen saatuaan olla osallisina suunnitteluvaiheessa. Huoltajia on osallistettu tiedotus- ja keskustelumahdollisuuksien avulla.

Toimenpiteet ja tulokset

Hankkeessa perustetaan kehittäjätyöryhmä, johon tulee edustus Kalajoen kouluista: Merenojan yhtenäiskoulu 3 opettajaa, Raumankarin yhtenäiskoulu 2 opettajaa, yksi opettaja Tyngän koululta ja Raution koululta ja esiopetuksesta 2 opettajaa. Työryhmä kartoittaa sisäisen arvioinnin keinoin uudet lukutaidot-kriteerien mukaisten oppisisältöjen toteutumisen nykytilan ja kehittämistarpeet sekä opetussuunnitelman ja muiden toteutussuunnitelmien riittävyden ja selkeyden. Kartoituksen perusteella ryhmä laatii koulutussuunnitelman, sekä selkeyttää, jäsentee ja strukturoi oppisisältöjä. Ryhmän jäsenet jalkauttavat oppisisältöjen toteutusta antaen asiaan liittyvää koulutusta omissa työyksiköissään. Tarvittaessa osallistutaan myös ulkopuolisen tahon järjestämiin koulutuksiin tai kutsutaan kouluttaja paikalle. Toteutukseen ja hankkeesta tiedottamiseen käytetään ys- ja veso-aikaa. Varmistetaan, että asia läpäisee koko opetushenkilöstön, perustamalla kolme erillistä alatyöryhmää, jotka kukin keskittyy oman osakokonaisuutensa suunnitelmien selkiyttämiseen, avaamiseen ja koulutukseen. Kommunikoinnilla ja yhteistyöllä koko kaupungin alueella ja muiden vastaavaa kehittämistyötä tekevien koulutuksenjärjestäjien välillä edistetään ja rikastetaan yhteistä mielikuvaa siitä, mitä näihin osaamisalueisiin kuuluu. Hankkeen toiminnasta ja sisällöstä tiedotetaan kodeille ja elinkeinoelämälle lisäten arvostusta asiaa kohtaan ja täten myös motivoidaan sekä opettajia että oppijoita. Hankkeen tuotokset mallinnetaan ja jaetaan avoimella lisenssillä muiden opetuksenjärjestäjien hyödynnettäviksi AOE.fi -palvelussa.

Tulokset

Kalajoen kaupungin esi- ja perusopetukseen on luotu Uudet lukutaidot -kehittämishjelman mukaisten osakokonaisuuksientoteuttamisen jäsenelty vuosiluokkakohtainen suunnitelma, jonka toteuttamisen edellyttämä osaaminen on varmistettu ja riittävät henkilö- ja laitteistoresurssit on varattu paikallisen opetussuunnitelman mukaiseen tuntijakoon. Vakiintuneella toiminnalla on tunnettu ja tunnustettu asema, jota pidetään yllä ja kehitetään edelleen. Sivistyksellinen yhdenvertaisuus on vahvistunut.

Kustannukset ja rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt hankkeelle erityisavustusta 52000 € (80 %). Kunnan omarahoitusosuus on 13000 €. Varat käytetään pääosin palkka- ja koulutuskustannuksiin.

Vastuuorganisaatio: Opetuspalvelut. Hankkeenjohtaja on Tiina Kangas ja yhteyshenkilö Anna-Maria Palo (Raumankarin koulu).